

Szakmai beszámoló a Budapesti Történeti Múzeum, Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár 209110/00057 azonosítójú, A2029/N0068 adatlap számú pályázatához

A múzeumok számára, műtárgy vásárlása céljára, a Múzeumok Kollégiuma kiírta pályázaton elnyert 300.000 forint támogatásból **Koronczi Endre** (1968) *Szélrajzok-sorozatának* 1 darabját (419217WD17 címmel) tudtuk megvásárolni.

Koronczi Endre a magyar képzőművészeti installáció, a land art és a performansz kiemelkedő képviselője. 2013-ban nagyszabású installációs kiállításon mutatkozott be a Kiscelli Múzeum Templomterében. A kiállítás címe és koncepciója annak a művészi kísérleti zónának az elindítását jelentette, amely különböző projektjei közül máig a legerősebben jellemzi Koronczi: a *Ploubuter Parkot*. A változó helyszínű és anyagú projektben a művész a természetes és a mesterséges világ illetve a fogyasztói társadalom és az embertől független ösztönök kapcsolatát kutatja, a mai emberi tömegtermelés legközönségesebb, legkevesebbre tartott tárgya, a műanyag zacskó különböző környezetbe helyezését. Azzal szembesíti a nézőt, hogy a természet törvényei minden földi körülmények között kikerülhetetlenül, akár a leggroteszkebb módon érvényre jutnak. A *Ploubuter Park* a maga dokumentarista, tudományos jellegével jellegzetesen közép-kelet-európai görbe tükröt tart a jelenkori embernek a természeti környezet iránt tanúsított önzése és tudatlansága elé, szorosan kapcsolódva a világszerte zajló környezetvédelmi, klímaváltozási diskurzusokhoz.

Már az összefoglaló videóanyag, amely korábban gyűjteményünkbe került a művésztől a 2013-as kiállítása kapcsán, is megmutatta, hogy ennek a művészi kutatásnak és szembesítésnek a legcélszerűbb, egyben legmaradandóbb megőrkítési módja a fotó és a film. Munkásságának magas színvonalát olyan elismerések jelzik, mint a Magyar Független Film és Video Szövetségnek (MAFSZ) a legjobb kísérleti film-díja, amelyet *A szél mögött* című filmért kapott 2019-ben. A kezdeti szigorúan következetes, mély természettudományos jártasságról árulkodó rendszerépítés után azonban a művész figyelme a projekt egy másik kutatási területe felé fordult. A kiscelli Templomtér főhajójában mint a kiállítás főmotívuma foglalt helyet a külön motoros ventilátorokkal ellátott zacskók serege, a *Ploubuter Park* megannyi külön „egzisztenciája”: a műanyag zacskó és az azt megmozgató légáramlat találkozása, a szél mint létező megjelenítése. A szél művészi ábrázolása már az 1990-es évek óta foglalkoztatja Koronczi.

2021-ben az INDA Galériában állította ki új anyagát *Ha a feketét egy fogalommal keverem össze. Visszafelé* címmel. Az exkluzív lakásgalériában rendezett, viszonylag kis terjedelmű tárlat meglepetést hozott, az eredetileg sokszorosító grafikus végzettségű Koronczai Endre fotói és filmjei mellett kézműves technikákkal, grafikai és festészeti művekben gondolta tovább a szél témáját. A 2019-ben megkezdett *Szélrajzok* éppúgy a *Ploubuter Park* részei, mint a korábbi installációk, fotók, filmek. Maga a készítés folyamata is land arttá emelkedett: a művész a terepen, szabad levegőn, a „valódi” szélben kezdett dolgozni, a rajz- és festőeszköz mozgását közvetlenül befolyásolta a fújó szél pillanatnyi iránya és erőssége. **Ebből a művészi sorozatból két, igen változatos, finom vonalú ceruzarajzot választottunk ki megvásárlásra, s az egyiket tudtuk megvenni az NKA támogatásából.** Az örvényszerű áramlások cső vagy tölcsér formájában erősítik és tágítják ki a szél képzetét. A hangsúlyozott aszimmetria, a tónusok szélsőséges változásai a természet zabolátlanságát, de az emberen felüli lét hatalmát is hirdetik.

E vásárlás szervesen kapcsolódik a művésznek a Kiscelli Múzeumban korábban bemutatott projektjéhez. A videó mellé így a művész által csak újabban készített grafikai munkák is bekerülnek gyűjteményünkbe. A szélrajzok illeszkednek Budapest képzőművészeti hagyományaiba, hiszen Koronczai Endre projektjei a főváros szellemi és vizuális világában gyökereznek. A rajzok tovább erősítik a grafikai gyűjtemény 21. századi anyagát.

A mű a Múzeum saját forrásából vásárolt párjával együtt a KM 2022.47.1-2. leltári számon került bejelentésre a Budapesti Történeti Múzeum, Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár leltárkönyvébe, a bejegyzések fényképe alább látható:

KM.2022 47.1-2	Koronczai Endre	41 9217 WD 17 és 41 9238 WD 38 Szélrajzok sorozat	2019	ceruza, papír	50x70 cm
-------------------	-----------------	--	------	---------------	----------

Vásárlás az INDA Galérián (NKA-támogatás)	300.000 Ft/db	ép.	graf. 87.019	Sz. H-12: 1493 és 1494
---	---------------	-----	--------------	------------------------

Elhelyezésre a Képtár Grafikai Gyűjteményének raktárába kerültek.

A nagyobb közönség számára kiállítottuk őket a Hónap Műtárgyaként 2022 júniusában, és a Fővárosi Képtár már működő facebook oldalán a „Gyarapodunk” sorozatban tudjuk bemutatni.

Budapest, 2022. június 16.

dr. Róka Enikő
főosztályvezető